



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών**

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

## ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΘΗΝΑ 2021

## Περιεχόμενα

<b>ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ</b> .....	1
Άρθρο 1: Γενικές Αρχές.....	3
Άρθρο 2: Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής.....	3
Άρθρο 3: Διαδικασία υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής .....	4
Άρθρο 4: Απαιτούμενα δικαιολογητικά .....	4
Άρθρο 5: Διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκτόρων .....	5
Άρθρο 6: Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής και Δυνατότητες Συνεργασίας με άλλους Φορείς .....	5
6.1. Επιβλέπων/ουσα διδακτορικής διατριβής .....	5
6.2. Συνεργασία με άλλους φορείς .....	5
6.3. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή.....	6
6.3α. Αντικατάσταση μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.....	6
6.3β. Μετακίνηση/συνταξιοδότηση Επιβλέποντος/ουσας .....	7
6.4. Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή.....	7
Άρθρο 7: Χρονική διάρκεια, Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδασκτόρων.....	7
7. 1. Χρονική διάρκεια.....	7
7.2. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις .....	8
Άρθρο 8: Εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής.....	9
8.1. Ορισμός /αλλαγή θέματος διδακτορικής διατριβής .....	9
8.2. Οδηγίες συγγραφής διδακτορικής διατριβής.....	10
8.3. Γλώσσα συγγραφής Διδακτορικής Διατριβής .....	11
Άρθρο 9: Κρίση Διδακτορικής Διατριβής .....	11
Άρθρο 10: Αναγόρευση-Καθομολόγηση Διδασκτόρων .....	12
Άρθρο 11: Πνευματικά δικαιώματα.....	13
Άρθρο 12: Διαγραφή υποψηφίων διδασκτόρων.....	13
Άρθρο 13: Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με .....	14
Άρθρο 14: Μεταβατικές διατάξεις.....	14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	14
Διδακτορικός Κύκλος Σπουδών - Ετήσια Έκθεση Προόδου .....	15

## Άρθρο 1: Γενικές Αρχές

Ο κύκλος Διδακτορικών Σπουδών που προσφέρεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4485/2017 και του εν γένει θεσμικού πλαισίου, όπως κάθε φορά αυτό ισχύει. Αποσκοπεί στην υποστήριξη και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης μέσω της έρευνας (βασικής ή εφαρμοσμένης) σε επιμέρους κλάδους και πεδία που εντάσσονται στις **Επιστήμες της Εκπαίδευσης** και θεραπεύονται από το Τμήμα. Συνδέεται και ολοκληρώνεται με την εκπόνηση **διδακτορικής διατριβής**, η μορφή και η δομή της οποίας θα πρέπει να αποτυπώνει τη διαδικασία και το αποτέλεσμα του σχεδιασμού και της διεξαγωγής μιας πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας, η οποία ακολουθώντας και/ ή ανανεώνοντας τις καθιερωμένες ερευνητικές πρακτικές και τα διεθνή πρότυπα υλοποίησης μιας επιστημονικής έρευνας, αποτελεί συμβολή στην επιστημονική γνώση. Η διενέργεια της επιστημονικής έρευνας και η συγγραφή της σχετιζόμενης με αυτή διδακτορικής διατριβής υλοποιείται αποκλειστικά από τον/την υποψήφιο διδάκτορα υπό την επιστημονική επίβλεψη και καθοδήγηση ενός μέλους ΔΕΠ Α΄ βαθμίδας, Αναπληρωτή ή μόνιμου Επίκουρου, που ανήκει υποχρεωτικά στο ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος. Η διδακτορική έρευνα μπορεί να υλοποιείται είτε αυτόνομα και αυτοτελώς από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα, είτε ως τμήμα ενός ευρύτερου ερευνητικού έργου, την επιστημονική ευθύνη του οποίου έχει ο/η επόπτης/τρια της διδακτορικής διατριβής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της διδακτορικής έρευνας ύστερα από κρίση οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.) και στην απονομή του τίτλου του Διδάκτορα στις **Επιστήμες της Εκπαίδευσης**, πιστοποιώντας μέσω αυτών την πρωτότυπη και σημαντική συνεισφορά του/της κατόχου του στην εξέλιξη της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο και την ικανότητα και επάρκειά του/της ως ερευνητή/τριας στον σχετικό επιστημονικό κλάδο.

Η εκπόνηση έρευνας στο πλαίσιο του κύκλου Διδακτορικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης έχει πρωτίστως εκπαιδευτική διάσταση και λειτουργία, και επιδιώκει την ολοκληρωμένη κατάρτιση και εξοικείωση των υποψηφίων διδασκόντων με τον σχεδιασμό και την διενέργεια επιστημονικής έρευνας και με την απόκτηση ερευνητικής εμπειρίας στις **Επιστήμες της Εκπαίδευσης**. Η συμμετοχή στον Κύκλο Διδακτορικών Σπουδών γίνεται ύστερα από αξιολόγηση και παρέχεται δωρεάν.

## Άρθρο 2: Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

*Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής έχει ο/η κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής (από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης-ΔΟΑΤΑΠ) ή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου του άρθρου 46 του Ν.4485/17.*

*Σε ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών γίνεται αιτιολογημένα δεκτός, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος, ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Δ.Μ.Σ. (άρθρο 38 του Ν. 4485/17). Οι ειδικές περιπτώσεις αποδοχής ως υποψηφίου διδάκτορα ατόμου που δεν είναι κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών συνίστανται σε: αποδεδειγμένη παραγωγή ισοδύναμου με τους κατόχους τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών ερευνητικού έργου (π.χ. ικανού αριθμού ερευνών μεταπτυχιακού επιπέδου ή δημοσιεύσεων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής) και*

στην υποχρεωτική ολοκλήρωση μαθημάτων, όπως θα οριστεί από την Ειδική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος προβλέπεται ότι οι Υποψήφιοι Διδάκτορες – μη κάτοχοι τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών – θα γίνονται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και θα υποχρεούνται να παρακολουθήσουν κύκλο μαθημάτων, ο οποίος θα ορίζεται από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η κατάθεση της αίτησης γίνεται στη Γραμματεία του Τμήματος σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αναφέρονται στο Άρθρο 3.

### Άρθρο 3: Διαδικασία υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν γραπτή αίτηση καθόλη τη διάρκεια εκάστου ακαδημαϊκού έτους στη Γραμματεία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (άρθρο 38, Ν. 4485/17).

Η Γραμματεία του Τμήματος προωθεί τους ολοκληρωμένους φακέλους με τα δικαιολογητικά της αίτησης (βλ. παρακάτω), αφενός στην αρμόδια επιτροπή γνωμοδότησης επί των προτάσεων εκπόνησης διδακτορικών σπουδών και αφετέρου στον προτεινόμενο επόπτη (εφόσον προτείνεται επόπτης). Η Επιτροπή εξετάζει την πρόταση και εισηγείται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος την πρότασή της εντός 5 εβδομάδων.

Αρμόδια για την τελική απόφαση σχετικά με την έγκριση ή την απόρριψη της αίτησης είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

### Άρθρο 4: Απαιτούμενα δικαιολογητικά

#### 1. Αίτηση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής όπου αναγράφονται:

- προτεινόμενος τίτλος διδακτορικής διατριβής
- τεκμηριωμένη επιστημονική πρόταση και προσχέδιο διδακτορικής διατριβής (βλ. 3)
- προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής και διατύπωση σχετικού αιτήματος (βλ. 11)
- προτεινόμενος επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής (με τον οποίο ο υποψήφιος έχει έρθει σε συνεννόηση)

#### 2. Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα

3. Προσχέδιο διδακτορικής διατριβής, το οποίο έχει έκταση 15-20 σελίδες και περιλαμβάνει: το ερευνητικό πρόβλημα, το θεωρητικό του πλαίσιο, τους στόχους της έρευνας, τις ερευνητικές υποθέσεις, την ερευνητική μεθοδολογία, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και το χρονοδιάγραμμα των φάσεων εκπόνησης της διατριβής

4. Αναγνώριση ισοτιμίας του μεταπτυχιακού διπλώματος από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (για πτυχιούχους ΑΕΙ του εξωτερικού) σύμφωνα με το Ν.3328/2005 (Α' 80)

5. Αναλυτικό υπόμνημα επιστημονικών δημοσιευμάτων και ερευνητικής δραστηριότητας

6. Αντίγραφο Πτυχίου (τα πτυχία που αποκτήθηκαν από ιδρύματα της αλλοδαπής είναι υποχρεωτικό να είναι μεταφρασμένα στα ελληνικά)

7. Αντίγραφο μεταπτυχιακού διπλώματος (τα διπλώματα που αποκτήθηκαν από ιδρύματα της αλλοδαπής είναι υποχρεωτικό να είναι μεταφρασμένα στα ελληνικά)
8. Αναλυτική βαθμολογία των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών
9. Αποδεικτικό στοιχείο πρόσθετης εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης
10. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (σε επίπεδο Γ2) ή ελληνομάθειας
11. Διατύπωση αιτήματος εκπόνησης της διατριβής στην αγγλική γλώσσα σε ειδικές περιπτώσεις, όπως η συνεπίβλεψη με καθηγητή ή ερευνητή Ιδρύματος της αλλοδαπής
12. Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εκπονείται από τον συγκεκριμένο υποψήφιο διδακτορική διατριβή με το ίδιο ή άλλο θέμα σε άλλο Τμήμα ή Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ούτε έχει εκπονηθεί στο παρελθόν η ίδια έρευνα σε μεταπτυχιακό επίπεδο
13. Σε περίπτωση εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής στο πλαίσιο προγράμματος συνεργασίας του Τμήματος με άλλο εκπαιδευτικό ή ερευνητικό ίδρυμα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, απαιτείται διατύπωση του αιτήματος εκπόνησης της διατριβής στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος και υποβολή εγγράφου στο οποίο δηλώνεται η σύμφωνη γνώμη του Ιδρύματος αυτού.

#### Άρθρο 5: Διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδακτόρων

Η Επιτροπή γνωμοδότησης, λαμβάνει τους φακέλους των υποψηφίων αφού η Γραμματεία έχει πρώτα ελέγξει ότι αυτοί είναι πλήρεις. Η Επιτροπή αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, εισηγείται για την καταλληλότητα της πρότασης στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη και τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, τη συνεκτιμά και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου.

#### Άρθρο 6: Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής και Δυνατότητες Συνεργασίας με άλλους Φορείς

##### 6.1. Επιβλέπων/ουσα διδακτορικής διατριβής

Το γνωστικό αντικείμενο και το ερευνητικό έργο του επόπτη πρέπει να είναι συναφές με αυτό του αντικειμένου της πρότασης και ο επόπτης να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του ΠαιΤΔΕ.

*Δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. Α΄ βαθμίδας, Αναπληρωτή και Επίκουρου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή ως διαφορετικά ορίζεται από το ισχύον εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 39 του Ν. 4485/17).*

Κάθε Επιβλέπων/ουσα μπορεί να επιβλέπει έως έξι, το ανώτερο, Υποψήφιους Διδάκτορες (Υ.Δ.).

##### 6.2. Συνεργασία με άλλους φορείς

Σε περίπτωση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη, το Τμήμα δύναται να συνεργαστεί με Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα του άρθρου 13Α του ν.

4310/2014. Στην περίπτωση αυτή, τη διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα/φορέα και η εκπόνηση της διατριβής διαρκεί τουλάχιστον τρία (3) έτη από τον ορισμό των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π./ερευνητών.

Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του υποψήφιου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων. Με απόφαση του/της Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής.

### 6.3. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή

*Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στον/στην προτεινόμενο/η επιβλέποντα/ουσα, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38 του ν. 4485/17, την επίβλεψη της Διδακτορικής Διατριβής και ορίζει Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, με αρμοδιότητα να πλαισιώνει και να υποστηρίζει την εκπόνηση και συγγραφή της (παρ. 2, άρ. 39 του Ν. 4485/17).*

*Στην Επιτροπή του προηγούμενου εδαφίου μετέχουν ως μέλη, ο επιβλέπων και δύο ακόμη μέλη Δ.Ε.Π. από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. ή καθηγητές/τριες αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή ερευνητές/τριες των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄ από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 ή από αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής και έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την υπό κρίση διδακτορική διατριβή.*

Ως προς τη συμβουλευτική επιτροπή, ο επόπτης θα πρέπει να κατέχει τη βαθμίδα του μόνιμου Επικούρου Καθηγητή ή ανώτερη και ένα εκ των τριών μελών της Επιτροπής να έχει εποπτεύσει τουλάχιστον έναν υποψήφιο διδάκτορα ο οποίος έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τη διδακτορική του διατριβή.

#### 6.3α. Αντικατάσταση μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

*Αν για οποιονδήποτε λόγο ο/η επιβλέπων/ουσα εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να επιβλέψει για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών (π.χ. σοβαρή ασθένεια, σοβαροί προσωπικοί λόγοι, διαπίστωση κατά τα αρχικά στάδια εκπόνησης της διατριβής ότι η πορεία της έρευνας κινείται σε θεματικά πεδία μη συναφή με τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα, αδυναμία συνεργασίας με τα εκάστοτε μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής), η Συνέλευση του Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλο άτομο την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, ύστερα από αίτηση του/της Υ.Δ. και γνώμη του/της προτεινόμενου/ης επιβλεπόντος/ουσας. Διαφορετικά, αναθέτει σε ένα από τα άλλα δύο (2) μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψηφίων διδακτόρων που μπορεί να επιβλέπεται ανά άτομο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό (άρθρο 39 του Ν. 4485/17).*

Αντικατάσταση του επιβλέποντα καθηγητή μπορεί να γίνει με αίτηση του επιβλέποντα, ή του Υ.Δ. και μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ίδιου του επιβλέποντα, εφόσον αυτό καθίσταται εφικτό. Η απόφαση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ο αντικαταστάτης, ο οποίος θα πρέπει επίσης να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου, οφείλει να καταθέσει προς τη Γενική Συνέλευση γραπτή δήλωση, με την οποία θα αποδέχεται την ανάληψη των καθηκόντων της επίβλεψης της Διδακτορικής Διατριβής.

#### 6.3β. Μετακίνηση/συνταξιοδότηση Επιβλέποντος/ουσας

*Αν ο/η αρχικά επιβλέπων/ουσα μετακινηθεί σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα Α.Ε.Ι. ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να εκτελεί χρέη επιβλέποντος/ουσας των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει και ο τίτλος απονέμεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (άρθρο 39 του Ν. 4485/17).*

Σε κάθε περίπτωση, τα αφυπηρετήσαντα μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη, προκειμένου να οριστεί η επταμελής εξεταστική επιτροπή για την κρίση της διδακτορικής διατριβής.

Η αντικατάσταση μελών της Τριμελούς Επιτροπής είναι σκόπιμο να αναφέρεται στο εσώφυλλο της κατατεθειμένης προς έγκριση διδακτορικής διατριβής.

#### 6.4. Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή

Η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ορίζει Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή για την κρίση της Διδακτορικής Διατριβής (παρ. 1, άρθρο 41, του Ν. 4485/17).

*Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν τα μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, εκτός από τα αφυπηρετήσαντα μέλη αυτής, τα οποία με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Ν.4485, καθώς και τέσσερα (4) επιπλέον μέλη, που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Ν.4485/17.*

Τα αφυπηρετήσαντα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, που αντικαταστάθηκαν, μπορούν να παρίστανται στη συνεδρίαση της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου (άρθρα 39 και 41 του Ν. 4485/17).

### Άρθρο 7: Χρονική διάρκεια, Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων

#### 7. 1. Χρονική διάρκεια

*Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (άρθρο 40, παρ. 1 του Ν. 4485/17).*

Η μέγιστη χρονική διάρκεια είναι δέκα (10) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Ο/Η υποψήφιος/α μπορεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της στο Διδακτορικό Πρόγραμμα να ζητήσει με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του/της την αναστολή της ανωτέρω περιόδου μέχρι 2 έτη συνολικά. Ο χρόνος της αναστολής φοίτησης δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής

διατριβής. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης δεν επωφελούνται των δικαιωμάτων και των παροχών που προβλέπονται για τους υποψήφιους διδάκτορες.

## 7.2. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται σε ανανέωση εγγραφής ανά ακαδημαϊκό έτος (άρθρο 45, παρ. 2 του Ν. 4485/17).

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες κάθε έτος, σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα τα οποία για κάθε διατριβή ξεχωριστά καθορίζονται από την Τριμελή Επιτροπή, παρουσιάζουν προφορικά και υποβάλλουν και εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα (ετήσια έκθεση προόδου) ενώπιον της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής διατριβής τους. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον Επιβλέποντα ή την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή και ετήσιες εκθέσεις προόδου (βλ. στο Παράρτημα) στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών καταχωρούνται στον ατομικό φάκελο του υποψηφίου υπό την ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος (άρθρο 40, παρ. 2 του Ν. 4485/17).

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες οφείλουν, με τη σύμφωνη γνώμη, παρακολούθηση, καθοδήγηση (και συν-συγγραφή) του επιβλέποντος/ουσας, να δημοσιεύουν τακτικά (σε καθένα από τα έτη που διαρκεί ο κύκλος διδακτορικών σπουδών που συμμετέχουν) μέρος της εργασίας τους που βρίσκεται σε εξέλιξη ή που ολοκληρώθηκε, σε αναγνωρισμένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά ή/και συνέδρια της αλλοδαπής ή της ημεδαπής. Ο αριθμός των δημοσιεύσεων κατ' έτος σπουδών θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον 1 και όχι περισσότερες από 3. Στις δημοσιεύσεις αυτές θα πρέπει να αναφέρεται υποχρεωτικά στους συγγραφείς και το όνομα του επιβλέποντος (και όποιου άλλου μέλους της Τριμελούς Επιτροπής ή συνεργάτη, εάν η έρευνα τελεί κάτω από ευρύτερο ερευνητικό έργο), εάν και εφόσον εκτός από τον/ην υποψήφιο/α διδάκτορα, ο επόπτης (ή και άλλα μέλη) έχουν σημαντική συμβολή στην παραγωγή της κάθε δημοσίευσης.

- Μέχρι την ολοκλήρωση της ερευνητικής εργασίας τους και πριν την κατάθεσή της σε κρίση, οι υποψήφιοι διδάκτορες οφείλουν να έχουν δημοσιεύσει μέρη της εργασίας τους σε ένα τουλάχιστον αναγνωρισμένο διεθνές επιστημονικό περιοδικό ή τρεις εισηγήσεις σε διεθνή ή πανελλήνια συνέδρια με κριτές. Οι δημοσιεύσεις αυτές θα πρέπει υποχρεωτικά να συνυποβληθούν από τον υποψήφιο/α μαζί με το κείμενο της υπό κρίση διατριβής.

- Υποχρέωση δημοσίευσης μέρους ή του συνόλου της έρευνας σε αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά ή/και συνέδρια της αλλοδαπής ή της χώρας έχουν οι υποψήφιοι διδάκτορες και μετά την επιτυχή ολοκλήρωσή της και κρίση της. Και σε αυτή την περίπτωση ένας αριθμός δημοσιεύσεων θα πρέπει να συνυπογράφεται από τον επόπτη της εργασίας.

- Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν μέχρι πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών. Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής, διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών (άρθρο 40, παρ. 3 του Ν. 4485/17).

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τη δυνατότητα διεξαγωγής μέρους της έρευνας σε άλλο ίδρυμα/ινστιτούτο/ερευνητικό κέντρο/επιχείρηση της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (βλ. Άρθρο 6)



- Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν την υποχρέωση παρακολούθησης σεμιναρίων για Υ.Δ., τα οποία οργανώνονται από τους επόπτες των διατριβών μία, δύο ή και περισσότερες φορές σε κάθε εξάμηνο, και περιλαμβάνουν εισηγήσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ή και άλλων Τμημάτων και παρουσίαση των ερευνητικών σχεδίων των Υ.Δ.

Οι υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκόντων μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Α) Προσφορά επικουρικού, διδακτικού ή ερευνητικού έργου στο Εργαστήριο ή στο Κέντρο στο οποίο εκπονούν τη διατριβή τους ή/και στο Τμήμα (οργάνωση μαθημάτων, επιτηρήσεις στις εξετάσεις)

Β) Αμισθί προσφορά υπηρεσιών στο Εργαστήριο ή στο Κέντρο στο οποίο εκπονούν τη διατριβή τους μία φορά την εβδομάδα υπό την προϋπόθεση ότι διαμένουν μόνιμα στην Αθήνα

Γ) Παρακολούθηση συγκεκριμένου κύκλου μεταπτυχιακών μαθημάτων, αν θεωρηθεί απαραίτητο από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή

*Με πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε Υ.Δ. η επικουρία Μελών Δ.Ε.Π. σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος (άρθρο 9, παράγραφος 3, εδάφιο ε, του Ν. 3685/2008).*

*Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες και κάτοχοι άλλου διδακτορικού τίτλου, οι οποίοι εμπίπτουν στο άρθρο 19 παρ. 4 του Ν.4452/17 δύναται να προσλαμβάνονται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι δια πράξεως του οικείου Τμήματος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, οργανωτικού, εργαστηριακού ή κλινικού έργου καθοριζόμενου δια της συμβάσεως. Η προκήρυξη του γνωστικού αντικείμενου γίνεται έπειτα από πρόταση και έγκριση από τη Γενική Συνέλευση Τμήματος. Η διάρκεια της συμβάσεως καθορίζεται μέχρι ενός πανεπιστημιακού έτους κατά περίπτωση, ανάλογα με τις ανάγκες του Τομέα. Δύναται αυτή να ανανεώνεται ή να παρατείνεται, πλην όμως ο συνολικός χρόνος πρόσληψης δεν δύναται να υπερβεί τα τρία (3) πανεπιστημιακά έτη. Η απασχόληση των ανωτέρω δύναται να είναι πλήρης ή μερική και η κάλυψη της αποζημίωσής τους θα γίνεται από υποτροφίες και πόρους που θα εξασφαλίζει το Τμήμα, χωρίς αύξηση της κρατικής επιχορήγησης προς το οικείο Α.Ε.Ι. και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.*

## Άρθρο 8: Εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής

### 8.1. Ορισμός /αλλαγή θέματος διδακτορικής διατριβής

Όπως αναφέρθηκε στο Άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού, κάθε υποψήφιος, στην αίτηση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής που υποβάλλει στη γραμματεία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αναφέρει τον προτεινόμενο τίτλο της διατριβής, ο οποίος καθορίστηκε σε συνεργασία με τον προτεινόμενο επόπτη της διατριβής. Μετά την έγκριση της αίτησης από τη γενική συνέλευση του Τμήματος, σε συνάντηση του υποψηφίου με τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, η οποία πραγματοποιείται σε εύλογο διάστημα ύστερα από την αποδοχή της αίτησης, οριστικοποιείται ο τίτλος της διατριβής και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος υπό τον όρο ότι ο υποψήφιος έχει προσκομίσει στοιχεία από το Κέντρο Τεκμηρίωσης ότι δεν έχει εκπονηθεί ή εκπονείται στο ίδιο ή σε άλλο ίδρυμα διδακτορική διατριβή με το ίδιο θέμα. Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής είναι δυνατό ο υποψήφιος, σε συνεργασία με τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, να προτείνει τροποποίηση του αρχικού τίτλου της διατριβής, η οποία υπαγορεύεται από τα ερευνητικά δεδομένα και τα αποτελέσματα της ερευνητικής διαδικασίας στο πλαίσιο

της εκπόνησης της διατριβής. Η τροποποίηση του τίτλου δεν μεταβάλλει τους προαναφερθέντες στο Άρθρο 7, παρ. 1, όρους που αφορούν στη χρονική διάρκεια της εκπόνησης της διατριβής.

## 8.2. Οδηγίες συγγραφής διδακτορικής διατριβής

Προϋποθέσεις αποδοχής της διδακτορικής διατριβής:

- Αποτελεί ως κείμενο ολοκληρωμένη επιστημονική εργασία, πρωτότυπη, η οποία συμβάλλει στην προαγωγή της γνώσης και στην εξέλιξη του επιστημονικού πεδίου στο οποίο ανήκει, και διέπεται από λογική συνοχή μεταξύ των επιμέρους ενοτήτων που το απαρτίζουν.
- Το ενιαίο συνεκτικό κείμενο της επιστημονικής εργασίας **δεν** μπορεί να είναι μια συμπληρωματική σύνθεση αυτούσιων ή ελαφρώς τροποποιημένων παραγράφων από άρθρα και βιβλία της βιβλιογραφίας που χρησιμοποίησε ο υποψήφιος. Πέρα από το ότι κάτι τέτοιο δείχνει τη γλωσσική αλλά και θεωρητική ανεπάρκεια του υποψήφιου, αγγίζει τα όρια της λογοκλοπής. Η λογοκλοπή ελέγχεται με συγκεκριμένα υπολογιστικά προγράμματα πριν την ανάρτηση της διατριβής στα ηλεκτρονικά αποθετήρια και αποτελεί ποινικό αδίκημα.
- Η έκτασή της κυμαίνεται μεταξύ 60000 και 90000 λέξεων (διάστιχο 1.5 cm και γραμματοσειρά Times New Romans).
- Το εξώφυλλο και η πρώτη σελίδα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή:

### **Εξώφυλλο:**

Λογότυπο, τίτλος ιδρύματος και τμήματος

Τίτλος διατριβής:

Διδακτορική διατριβή υποβληθείσα υπό:

Τόπος και έτος (π.χ. Αθήνα, 2020)

### **1η σελίδα:**

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Επιβλέπων/ουσα

Μέλη Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Ημερομηνία προφορικής εξέτασης:

- Σε περίπτωση αφυπηρέτησης επιβλέποντος ή μελών της Τριμελούς Επιτροπής να αναφέρεται επίσης στην πρώτη σελίδα η αρχική σύνθεση της Επιτροπής πριν από την αντικατάστασή τους και στη συνέχεια να μνημονεύεται η αντικατάσταση των συγκεκριμένων μελών που αποχώρησαν από την αρχική Τριμελή Επιτροπή και να αναφέρεται η σύνθεση της Επταμελούς Επιτροπής.

Παράδειγμα

### **Τριμελής επιτροπή**

Επιβλέπων:

Μέλη:

### **Επταμελής επιτροπή**

Επιβλέπων: Αντικατάσταση του Καθηγητή Χ από τον καθηγητή Ψ βάσει της απόφασης της συνέλευσης του Τμήματος (συνεδρίαση ....) σύμφωνα με τον Ν. 4485, άρθρο 39, παρ.3

Μέλη:

- Στη διδακτορική διατριβή είναι υποχρεωτικό να εμπεριέχεται επισκόπηση της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας της τελευταίας πενταετίας.

### 8.3. Γλώσσα συγγραφής Διδακτορικής Διατριβής

*Η Διδακτορική Διατριβή συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα ή σε γλώσσα που αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία λαμβάνει υπόψη τη γλώσσα συγγραφής που έχει προτείνει ο υποψήφιος διδάκτορας στην αίτησή του (άρθρο 38 παρ. 2 & 3 του Ν. 4485/17).*

Η γλώσσα σύνταξης της διατριβής είναι κατά κανόνα η Ελληνική. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή περιλαμβάνεται μέλος ΔΕΠ ή ερευνητής της αλλοδαπής, η γλώσσα σύνταξης μπορεί να είναι η Αγγλική.

### Άρθρο 9: Κρίση Διδακτορικής Διατριβής

*Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει αίτηση του υποψηφίου για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγησή της. Αν η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή αποδεχτεί την αίτηση του υποψηφίου, συντάσσει αναλυτική εισηγητική έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος, ζητώντας τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (άρθρο 41, παρ. 1 του Ν. 4485/17). Η εισηγητική έκθεση αξιολόγησης της διατριβής δεν μπορεί να υποβληθεί στη Γενική Συνέλευση σε διάστημα που υπερβαίνει τους έξι μήνες από τη λήψη της διατριβής.*

Σε περίπτωση που τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής απορρίψουν την αίτηση του υποψηφίου για δημόσια υποστήριξη, η διατριβή επιστρέφεται στον υποψήφιο με γραπτές υποδείξεις και συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωσή της. Ο χρόνος που έχει στη διάθεσή της για μελέτη και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες από τη λήψη της διατριβής. Ο υποψήφιος δεσμεύεται ότι σε εύλογο χρονικό διάστημα θα θέσει εκ νέου στην επιτροπή το διορθωμένο κείμενο της διατριβής. Αν η επιτροπή απορρίψει και το διορθωμένο κείμενο του υποψηφίου, τότε ο τελευταίος διαγράφεται και η διαδικασία διακόπτεται. Ο υποψήφιος μπορεί να υποβάλει αίτηση εκπόνησης διατριβής σε νέο θέμα στο ίδιο ή σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Ιδρύματος.

Σε περίπτωση που η εισηγητική έκθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής αποδέχεται την αίτηση του υποψηφίου για δημόσια υποστήριξη και υποβάλει την εισηγητική έκθεση στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας ορισμό Επταμελούς Επιτροπής, η τελευταία ορίζει την επταμελή εξεταστική επιτροπή. Η επιτροπή ορίζεται με βάση την εισήγηση του Τμήματος στο οποίο εκπονήθηκε η διατριβή. Η εισήγηση του Προέδρου του Τμήματος διαμορφώθηκε σε συνεργασία με τον επόπτη της διατριβής, ο οποίος υπέβαλε προφορικά σχετική πρόταση συγκρότησης της Επταμελούς Επιτροπής. Μετά τον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής η γραμματεία του Τμήματος σε συνεργασία με τα μέλη της Επιτροπής καθορίζει την ημερομηνία προφορικής εξέτασης του υποψηφίου.

Ο Υ.Δ. είναι υποχρεωμένος να καταθέσει στη Γραμματεία εκτός από το σύνολο των αντιτύπων της διατριβής, ο αριθμός των οποίων είναι ίσος με τα μέλη της Επταμελούς Επιτροπής, τα ακόλουθα: α) ενός αντίτυπου και ενός ψηφιακού αρχείου του συνόλου

των δημοσιεύσεων οι οποίες εκπονήθηκαν κατά τη διάρκεια του κύκλου των διδακτορικών σπουδών και συνιστούν τμήμα ή τμήματα της διατριβής του, σε ελληνικά ή διεθνή περιοδικά ή συλλογικούς τόμους ή πρακτικά ελληνικών ή διεθνών συνεδρίων συναφών με το επιστημονικό πεδίο στο οποίο ανήκει η διατριβή του (αν δεν έχουν δημοσιευτεί κατά την ημερομηνία προφορικής εξέτασής του, είναι δυνατόν να καταθέσει τη βεβαίωση αποδοχής της δημοσίευσης) και β) βεβαιώσεις συμμετοχής του/της σε συνέδρια με εισήγηση σχετική με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της διατριβής του.

*Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία των τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. (παρ. 3, αρ.41, Ν.4485/17)*

*Κατά τη διάρκεια της προφορικής εξέτασης ο Υ.Δ. παρουσιάζει σε είκοσι λεπτά τα βασικά στοιχεία της διατριβής του (στόχους, μεθοδολογία, αποτελέσματα) στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και στη συνέχεια απαντά στις σχετικές με το περιεχόμενο της διατριβής του και με το επιστημονικό πεδίο όπου η τελευταία ανήκει ερωτήσεις των μελών της Επταμελούς Επιτροπής.*

*Στη συνέχεια, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση αυτά τα κριτήρια την εγκρίνει με πλειοψηφία τουλάχιστον πέντε (5) μελών (άρθρο 41, παρ. 3 του Ν. 4485/17) και αξιολογεί τη Διδακτορική Διατριβή με τους βαθμούς ΚΑΛΩΣ, ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ ή ΑΡΙΣΤΑ. Για την απόφασή της η Επιτροπή συντάσσει Πρακτικό Αξιολόγησης.*

*Σε περίπτωση κατά την οποία το πρακτικό φέρει υπογραφές τεσσάρων μελών της Επταμελούς Επιτροπής, και πέμπτο μέλος έχει υπογράψει την Εισηγητική Έκθεση, ο τίτλος θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί εγκύρως (Ν. 4186/2013, άρθρο 39, παρ. 18).*

*Στην περίπτωση που τα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης του υποψηφίου είναι αρνητικά, δηλαδή αν ο υποψήφιος απορριφθεί από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, παρά τη θετική εισηγητική έκθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, τότε η προφορική εξέταση επαναλαμβάνεται σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών και μικρότερο των έξι μηνών. Σε περίπτωση νέας απόρριψης του υποψηφίου και στη δεύτερη προφορική εξέταση, ο υποψήφιος διαγράφεται οριστικά.*

*Στην περίπτωση που η επταμελής επιτροπή την ημέρα της προφορικής εξέτασης ζητήσει γραπτώς ή προφορικώς από τον υποψήφιο συγκεκριμένες βελτιώσεις του κειμένου της διατριβής του, ο τελευταίος είναι υποχρεωμένος να τις υλοποιήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα υπό την ευθύνη και την επίβλεψη του επόπτη καθηγητή, ώστε να κατατεθούν αντίτυπά της στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και στη βιβλιοθήκη του Τμήματος.*

## Άρθρο 10: Αναγόρευση-Καθομολόγηση Διδακτόρων

Στην περίπτωση θετικής αξιολόγησης του υποψηφίου κατά την προφορική εξέταση, ακολουθούν οι εξής διαδικασίες:

- Κατάθεση στη βιβλιοθήκη του Τμήματος ενός αντιτύπου της διατριβής και ενός ψηφιακού αρχείου της.
- Κατάθεση στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) αντιτύπου και ψηφιακού αρχείου της διατριβής.

- Αίτηση καθομολόγησης στη Γραμματεία του τμήματος.

Εν συνεχεία, σε συγκεκριμένη ημερομηνία ορκωμοσίας πτυχιούχων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών καλούνται οι διδάκτορες να αναγνώσουν τον νενομισμένο όρκο και να λάβουν το δίπλωμά τους.

### Άρθρο 11: Πνευματικά δικαιώματα

Σε περίπτωση δημοσίευσης της διατριβής ή τμημάτων αυτής μετά την ολοκλήρωση και επιτυχή κρίση της είναι υποχρεωτική η αναφορά στο οπισθόφυλλο ότι πρόκειται για διδακτορική διατριβή υποβληθείσα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αξιολογηθείσα από τον/την επόπτη/τρια και τα άλλα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, που αναφέρονται ονομαστικά, και εγκριθείσα στο πλαίσιο προφορικής εξέτασης σε συγκεκριμένη ημερομηνία, η οποία επίσης αναγράφεται. Ομοίως, σε περίπτωση δημοσίευσης τμημάτων της διατριβής είναι υποχρεωτική η αναφορά σε παραπομπή ότι πρόκειται για τμήματα διδακτορικής διατριβής. Ύστερα από συνεννόηση και συνεργασία του υποψήφιου με τον επιβλέποντα καθηγητή, προκειμένου για την παραγωγή κοινών δημοσιεύσεων, το όνομα του επιβλέποντα καθηγητή θα πρέπει να περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στα ονόματα των συγγραφέων.

Ο συγγραφέας της διδακτορικής διατριβής είναι ο δικαιούχος του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας, του περιεχομένου της διατριβής του, σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993, όπως ισχύει. Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (εφευρέσεις κ.λπ.) ανήκουν στον διδάκτορα, όπως και στον επιβλέποντα την διατριβή όσο και σε άλλους ερευνητές που συμμετείχαν στην ερευνητική ομάδα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν μετά το πέρας της διδακτορικής διατριβής, λόγω της συνέχισης της αντίστοιχης έρευνας στο εργαστήριο, ανήκουν αποκλειστικά στον υπεύθυνο της επιστημονικής έρευνας αυτής της φάσης ή και σε άλλους ερευνητές. Για τα θέματα αυτά μπορεί να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ των μερών σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας.

### Άρθρο 12: Διαγραφή υποψηφίων διδασκόντων

Η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μετά την εισήγηση κατά πλειοψηφία της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή υποψηφίων διδασκόντων εάν: (ενδεικτικά)

- διατυπωθεί από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή αρνητική κρίση για τη διατριβή τους,
- η συνεργασία τους με τον επόπτη ή τα μέλη της Επταμελούς Επιτροπής αξιολογηθεί αρνητικά (π.χ. αραιή επαφή και όχι τακτικές συναντήσεις σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, μη υλοποίηση των προτεινόμενων / υποδεικνυόμενων από τα μέλη της Επιτροπής διορθώσεων ή βελτιώσεων / υβριστική ή άλλη αρνητική συμπεριφορά, κλπ),
- η διενεργούμενη ή υλοποιημένη έρευνα κινείται πέρα από τα όρια της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και ηθικής, είναι επιζήμια ή προσβλητική για τους συμμετέχοντες σε αυτή ή εκφράζει και διατυπώνει ρατσιστικά ή άλλα κακεντρεχή σχόλια,
- οι υποψήφιοι έχουν ανατιολόγητα διακόψει για μεγάλο χρονικό διάστημα το έργο της εκπόνησης της Διατριβής ή παρουσιάζουν εκτενή διαστήματα αδράνειας

- δεν υποβάλλουν ετήσια έκθεση προόδου σχετικά με την εξέλιξη της διατριβής τους ή δεν υποβάλλουν τμήματα της διατριβής τους προς αξιολόγηση στα χρονικά διαστήματα που έθεσε η τριμελής επιτροπή,

- έχουν υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,

Επίσης, ο τίτλος του διδάκτορα αφαιρείται από αυτούς που τους έχει απονεμηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Διαπίστωση λογοκλοπής και/ή εκτεταμένης αντιγραφής από άλλες εργασίες
- Σκόπιμη και εκ δόλου πλαστογράφηση δικαιολογητικών ή παρουσίαση μη υπαρκτών τίτλων σπουδών που απαιτούνταν για την αποδοχή της αίτησης για εκπόνηση διατριβής
- Υβριστική συμπεριφορά ή αναίτια επίθεση (λεκτική ή σωματική) κατά μελών της Επιτροπής, του Τμήματος, του Ιδρύματος ή μελών/ ομάδων της κοινωνίας.

### Άρθρο 13: Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη

*Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ μπορεί να συνεργάζεται με ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 43, παρ. 3 του νόμου 4485/2017.*

*Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με αναγνωρισμένα ως ομοταγή ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής (παρ.3, άρ. 43, Ν.4485/17).*

### Άρθρο 14: Μεταβατικές διατάξεις

*Οι διατάξεις του νόμου 4485/17 εφαρμόζονται και για τους/τις Υ.Δ. που έχουν γίνει δεκτοί/ές πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον δεν έχει οριστεί, κατά την έναρξη της ισχύος του, η επταμελής εξεταστική επιτροπή του άρθρου 41 του Νόμου.*

*Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και οι οποίοι συνεχίζουν και ολοκληρώνουν την εκπόνηση της διδακτορικής τους διατριβής, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος (άρθρο 60 του ν.4559/18).*

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ



## Διδακτορικός Κύκλος Σπουδών- Ετήσια Έκθεση Προόδου

Χρονική Περίοδος Έκθεσης Προόδου: Μήνας/Έτος - Μήνας/Έτος

Ημερομηνία Υποβολής: .....

Οδηγίες συμπλήρωσης – Το έντυπο συμπληρώνεται από τον/την Υποψήφιο/α Διδάκτορα (ΥΔ) κάθε 12 μήνες από την έναρξη της φοίτησης και παραδίδεται στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, μέσω του Επιβλέποντα Καθηγητή για ενημέρωση και σχόλια, τα οποία θα συζητηθούν μεταξύ του Επιβλέποντα Καθηγητή και του/της ΥΔ. Το τελικό κείμενο υπογράφεται από τον/την ΥΔ και την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Το κείμενο υποβάλλεται με το πρόσφατο βιογραφικό του/της σημείωμα.

### Γενικά στοιχεία

Όνοματεπώνυμο Υποψ. Διδάκτορα:

Τίτλος διδακτορικής διατριβής :

Ημερομηνία αποδοχής από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος:

Αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της διατριβής :

Μέλη Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής:

---

**Περίληψη Αντικειμένου Διδακτορικής Διατριβής (μεγ. 300 λέξεις)**

---

### **Α. ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΕΤΟΣ**

---

**1. Στάδιο εκπόνησης εργασίας** (1-2 σελίδες, 1,5 διάστιχο, 12 Calibri)

*Αναφέρεται η πορεία του έργου κατά το έτος που προηγήθηκε από την ημερομηνία αποδοχής από τη Γενική Συνέλευση ή από την τελευταία Έκθεση Προόδου. Ειδικότερα, περιγράφονται οι ερευνητικές δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος όπως και τα*

αποτελέσματά τους (π.χ. κατάθεση πρότασης/πρωτοκόλλου, ολοκλήρωση βιβλιογραφικής ανασκόπησης, συλλογή δεδομένων, ανάλυση δεδομένων, προκαταρκτικά ευρήματα, συγγραφή κεφαλαίων κ.τ.λ.) αναλόγως και του σταδίου της έρευνας. Επισυνάπτονται όλα τα σχετικά π.χ. ερευνητική πρόταση, κεφάλαια, άρθρα, πίνακες αποτελεσμάτων, κ.τ.λ.

2. **Αξιολόγηση του βαθμού εκπλήρωσης/απόκλισης από τους στόχους** ( ½-1 σελίδα)  
Αναφέρεται η πορεία του έργου σε σχέση με τους στόχους όπως αυτοί περιγράφονται στην τελευταία αναφορά προόδου.
3. **Περιγραφή δυσκολιών, εμποδίων και περιορισμών**  
Αναφέρονται σημαντικά προβλήματα ή δυσκολίες που παρατηρήθηκαν και παρεμπόδισαν την ομαλή εξέλιξη της εργασίας.
4. **Αλλαγές και τροποποιήσεις αρχικών στόχων**  
Σε περίπτωση παρέκκλισης από τους αρχικούς στόχους (όπως περιγράφονται στο ερευνητικό πρωτόκολλο ή/και στις ετήσιες αναφορές προόδου), περιγράφονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις.

---

## **B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΕΤΟΣ**

---

1. **Περιγραφή ερευνητικών στόχων για το επόμενο έτος**  
Αναφέρονται τόσο οι άμεσοι στόχοι (δραστηριότητες που προγραμματίζονται να ολοκληρωθούν το επόμενο έτος) όσο και οι πιο μακροπρόθεσμοι στόχοι (δραστηριότητες που θα τροχοδρομηθούν, αλλά όχι απαραίτητα να ολοκληρωθούν το επόμενο έτος) π.χ. ολοκλήρωση κάποιου σταδίου της έρευνας, ανάλυση δεδομένων, υποβολή εργασίας σε συνέδριο, συγγραφή κεφαλαίου/άρθρου κτλ ( ½-1 σελίδα).
2. **Αναμενόμενες δυσκολίες και προτεινόμενες λύσεις**  
Περιγραφή των αναμενόμενων δυσκολιών και εμποδίων στην ομαλή εξέλιξη του έργου και εισηγήσεις για την επίλυση των πιθανών προβλημάτων ή παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων δράσης.
3. **Προσωπική ανάπτυξη**  
Εισηγήσεις προς την επίτευξη ερευνητικών, μαθησιακών ή επαγγελματικών στόχων και προσωπική ανάπτυξη (π.χ. παρακολούθηση μαθημάτων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συμμετοχή σε συνέδρια, διοργάνωση εκδηλώσεων, ανάθεση διδασκαλίας, κ.τ.λ.)
4. **Συνολική αξιολόγηση προόδου του έργου και αυτο-αξιολόγηση του φοιτητή**



*Σύντομη αποτίμηση της προόδου από την έναρξη της φοίτησης μέχρι σήμερα και αυτο-αξιολόγηση: δυνατότητες και ανάγκες ( ½ σελίδα).*

---

#### **Γ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

---

##### **Παρακολούθηση μαθημάτων/σεμιναρίων**

*Μαθήματα, εκπαιδευτικά σεμινάρια ή εργαστήρια (εκτός των απαιτούμενων από το πρόγραμμα). Αναφορά στον τίτλο, τη χρονολογία και τη διάρκεια του κάθε ενός.*

---

#### **Δ. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

---

*Σχετικά άρθρα, περιλήψεις κ.τ.λ. (Οι βιβλιογραφικές αναφορές παρουσιάζονται βάσει της μορφής που ισχύει στο γνωστικό αντικείμενο της εργασίας π.χ. APA, MLA, Harvard, Chicago, κ.τ.λ.)*

1. Υποβολή και δημοσιεύσεις εργασιών σε περιοδικά
2. Παρουσιάσεις σε επιστημονικά συνέδρια
3. Συμμετοχή σε συνέδρια χωρίς κρίση /ημερίδες/ εκπαιδευτικά προγράμματα, κ.τ.λ.

---

#### **Ε. ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ Ή ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

---

1. Διδακτικά καθήκοντα (π.χ. βοηθός διδασκαλίας) ή άλλη συμβολή στο διδακτικό έργο του Τμήματος
2. Συμμετοχή σε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες
3. Άλλες δραστηριότητες (π.χ. συμμετοχή σε επιτροπές/επαγγελματικές οργανώσεις και συνδέσμους, διοργάνωση εκδηλώσεων, κ.τ.λ.)

---

#### **ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

---

##### **ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

*(αξιολόγηση προόδου, προτεινόμενες δράσεις, προγραμματισμός, προβλεπόμενος χρόνος υποβολής με βάση τη μέχρι τώρα πρόοδο, ο/η υποψήφιος/-α έχει λάβει έγκριση για τη διεξαγωγή της έρευνάς του από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος)*

.....  
Υπογραφή Επιβλέποντα

.....  
Ημερομηνία

---

**ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΥΠΟΨ. ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ**

.....  
Υπογραφή ΥΔ

.....  
Ημερομηνία